

Jordbruksforhandlingene 2020

Regionrådet for Valdres har følgende innspill til jordbruksforhandlingene 2020. Regionrådet for Valdres består av kommunene Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Etnedal:

Lokal ressursutnyttning gir grunnlag for lokal verdiskaping, arbeidsplasser og bosetning.

Regionrådet for Valdres minner om betydningen av målsettingen om å opprettholde **et levende og bærekraftig landbruk over hele landet**. I fjellbygder som Valdres er brukene under gjennomsnittet i landsmålestokk og arronderingen ligger ikke naturlig til rette for store enheter. Brukene har relativt sett lite dyrket areal, men store uutnyttede ressurser i utmarka. Valdres er kjerneområdet for stølsdrift i landet

Beiteopptaket i utmarka i regionen har en årlig verdi på 25 – 30 mill. kr. Beitegraset er en fornybar ressurs, og en betydelig satsing på utmarksbeitet vil bidra til en bærekraftig og klimavennlig produksjon, redusere gjengroing og fremme biologisk mangfold. I tillegg bidrar dette til god dyrevelferd. Forskning fra bl.a. NIBIO viser også at produkt produsert på utmarksbeite har en annen kjemisk sammensetning med økt innhold av enkelte vitaminer og med en gunstig fettsyresammensetning.

Vi erkjenner presset på å redusere produksjonen av melk og rødt kjøtt. Reduksjonen i disse produksjonene må tas i områder med muligheter for å omstille til andre produksjoner, f.eks. planteproduksjon. I fjellbygder som Valdres er grovførbaserte produksjoner bærebjelken i landbruket og alternative landbruksproduksjoner er svært begrenset. Kanaliseringspolitikken må videreføres og økonomien i kornproduksjonen bør styrkes.

Det er av største betydning å redusere importen av soya til kraftfôr og erstatte denne med ressurser vi selv framstiller. Forskingen på alternativer til soya bør styrkes. Dette vil være viktige bidrag til et bærekraftig og klimavennlig landbruk. I fjellbygder som våre, er utnyttelse av utmarksressursene og stølsdrift selve fundamentet for landbruket. Det aller viktigste for å sikre stølsdrifta er å opprettholde små og mellomstore bruk og styrke setertilskuddet.

Det er av største betydning å ha rammebetingelser som sikrer en framtidsrettet melke- og kjøttproduksjon i fjellbygdene og et jordbruk med variert bruksstruktur der jordressurser over hele landet tas i bruk. Dette er grunnleggende for å sikre nødvendig beredskap, matsikkerhet og selvforsyning i landet.

Strukturrasjonaliseringen fører til økt transport og økt dieselbruk fordi nødvendige føreheter til større besetninger må hentes over større områder. I dette jordbruksoppgjøret må utmarksbeiting og støling prioriteres og grovforproduksjon kanaliseres til fjellbygdene. Mindre og mellomstore bruk i fjellbygdene må styrkes økonomisk.

Regionrådet for Valdres mener at det bør etableres et nasjonalt senter for fjellandbruket på Løken i Øystre Slidre kommune. Et ressurscenter for utvikling av fjellandbruket vil være viktig, bl.a. for å fremme en bærekraftig matproduksjon basert på lokale ressurser, stølsdrift og beiting. Dette vil kunne gi økt selvforsyning og lokal verdiskaping og være et viktig bidrag til å sikre bosetningen i fjellbygdene.

Virkemiddel rettet mot fjellandbruket over jordbruksavtalen bør styrkes.

Fagernes 4. mars 2020

Med vennlig hilsen

Linda Mæhlum Robøle
Regionrådsleder

Jørund Ødegård Lunde
Daglig leder

Kopi: Oppland Bondelag
Oppland Bonde- og Småbrukarlag